

**TALLINNA TEHNIKAÜLIKOOL
TALLINNA KOLLEDŽ**

Maastikuarhitektuur

Kailyn Koidumaa

RAHULA TALLI MAASTIKUKUJUNDUSE PROJEKT

Bakalaureusetöö

Juhendaja: Siiri Nõva

Kaasjuhendaja: Ülle Grišakov

Tallinn 2016

SISUKORD

SISSEJUHATUS	4
1. LÄHTEÜLESANNE.....	5
2. TEOREETILINE OSA.....	6
3. METODOLOOGIA	9
4. UURINGUD.....	10
4.1. Kliima	10
4.1.1. Valdavad tuulte suunad	10
4.2. Maastiku uuring.....	10
4.3. Ala kasutajad.....	10
4.4. Kasutusajad	11
5. PROJEKTALA KIRJELDUS JA ANALÜÜS.....	12
5.1. Asukoht.....	12
5.2. Tekkimise ajalugu.....	12
5.3. Olemasoleva situatsiooni kirjeldus	13
6. KONTSEPTSIOON	14
7. LAHENDUSE KIRJELDUS.....	15
7.1. Vana talli ümbrus.....	15
7.2. Uus tall ehk peahoone.....	16
7.3. Haljastus.....	18
7.4. Teed	19
7.5. Valgustus	20
7.6. Mänguväljak	20
7.7. Prügi.....	20
8. ARENDUSETAPID.....	22
KOKKUVÕTE	23
VIIDATUD ALLIKAD	25
LISAD	27
Lisa 1. Fotod	27
Lisa 2. Skeemid.....	38

Lisa 3. Illustratsioonid	42
Lisa 4. Joonised.....	48
SUMMARY	52

SISSEJUHATUS

Ratsasport on väga pika ajalooga spordiala. Esmakordselt kuulus ratsasport antiikolümpiamängude kavva 680. aastal eKr, mil võisteldi kaarikusõidus ja võidujooksus. Suurt rolli ratsaspordi kujunemises mängis sõjavägi. Tänapäevased olümpiamängude kavas olevad ratsutamisalad kujunesid lõplikult välja 19. sajandil. Eestis on ratsasport au sees olnud juba ülemöödunud sajandi lõpust. Esimesed ratsutamisvõistlused peeti Tartus 1921. aastal.

Balti sakslaste poolt 1939. aastal ehitatud Tondi maneež oli pikka aega Eestis ainuke ja alles 37 aastat hiljem 1976. aastal valmis Niitväljal esimene sisemaneež, millele nüüd juba lühikese aja jooksul lisandusid maneežid Luunjas, Veskimetsas, Heimtalis ja paljudes teistes Eestimaa paikades.

Olles ratsaspordiga tegelenud üle 20 aasta ja külastanud väga paljusid Eesti hobusetalle on autorit läbi aegade häirinud tallikomplekside terviklikkuse puudumine ja maastikualade mannetu välimus. Kahjuks on läbi aegade pööratud väga vähe tähelepanu tallide ümbruse kujundamisele.

Käesoleva bakalaureusetöö teema „Rahula talli maastikukujunduse projekt“ on valitud autori isiklike huve arvestades ning eesmärgiga lahendada Rahula talli ümbrus selliselt, et tulemuseks oleks korrektne, nõuetele vastav ning mugav ja turvaline ratsakompleks kõigile ala kasutajatele.

Antud teema on Eesti mõistes vägagi uudne, kuna ratsatallide ümbruse kujundamisele pööratakse tähelepanu pigem vähem, kui rohkem. Esikohale seatakse talli majandamiseks vajaminev, samas tallide kõrvale jäävad haljasalad sisustatakse enamasti vaid hobustele mõeldud jalutuskoplitega.

Eesti mastaabis, kus ratsatalle on ligikaudselt 200, on antud valdkonnas ainult käputäis neid kohti, kus tähelepanu on pööratud ka üleüldisele väljanägemisele kogu talliala ümbruses. Näiteks saab tuua kauni Toominga talli Anija vallas, Ruila ratsakompleksi Harjumaal ning Järlepa mõisa koolisõidutalli Juuru vallas Raplamaal.

1. LÄHTEÜLESANNE

Antud bakalaureusetöö lähteülesandeks on lahendada Rahula talli ümbruse kujundus selliselt, et tulemuseks oleks korrektne, nõuetele vastav ning mugav ja turvaline ratsakompleks nii hobustele kui inimestele. Projekteeritaval alal asub kaks talli- Uus ja Vana tall, mis hetkel on justkui eraldiseisvad objektid.

Autori eesmärk on projekteerida talli ümbritsev ala selliselt, et lõpptulemus oleks kompaktne ning kombineeritud hoiutall-võistluskeskus, mis oma olemuselt on ühtne ja visuaalselt ilmekas kõigile tallikompleksi kasutajatele ning külastajatele. Uue taimestusega antakse alale parem mikrokliima.

Tallikompleksile on vaja projekteerida uus, piisavalt suur ratsaväljak, rajada korralikud sõnnikuhoidlad ja laiendada muru- ning liivaalaseid. Korrastamist vajavad hobuste jooksukoplid selliselt, et need oleksid piisavalt suured ja hobustele aastaringselt turvalised. Koplid ei tohi kevadel ja sügisel muutuda mudaseks ja läbivajuvaks, mis maandab oluliselt jooksukoplates hobustele vigastuste tekkimise riski.

Suvel ööpäevaringselt karjamaana kasutatavale alale ja jooksukoplatesse on vajalik planeerida varjualused, et loomadel oleks võimalus ebasoodsate ilmatingimuste korral kaitset saada.

Projekteerimise käigus tuleb arvestada Uues tallihoones aktiivselt tegutseva laste päevahoiuga. Lastele on vajalik luua eakohane, turvaline ja kaasaegne mänguväljak, samuti arendavaks tegevuseks õppeaed.

2. TEOREETILINE OSA

Rahula tallikompleks asub Harjumaal. Rahula tall ja selle ümbrus on oma olemuselt väga rahulik paik. See on koht, kus aeg peatub. Kuna sellel alal on oma "koha vaim", mille märksõnaks on rahulikkus, on antud töö eesmärgiks lisada ala projekteerimise ja ümbruse kujundamisega "hea olla" koha tunnet. Ala korrastamisega saab tagada üleüldise turvalisuse ja mõnusa looduses viibimise võimaluse kõigile tallikompleksi peamistele kasutajatele ja külalistele.

Töö eesmärgiks on Rahula talli ümbruse kujundamisega saavutada lõpptulemuseks ruum, kus arvestatakse eelkõige hobuste aga ka laste ja täiskasvanute heaoluga.

"Teaduse areng ja linnastumine on meid "talupoja tarkusest" võõrandanud ning inimesed ei oska looduses ühtäkki enam käituda. Mõtlematus, hoolimatus ja küllalt sageli ka teadmatus jätvad maastikule inetuid jälgi. Mida tehiskumaks muutub keskkond meie ümber, seda läbimõeldum peab olema selle kasutus. Kaasaegne maastikukujundus ei keskendu enam pelgalt ilule. Eelkõige pööratakse tähelepanu otstarbekusele nagu paremad tootmistingimused, ohutu liiklemine, tervislikuma elukeskkonna loomine, elustiku ja seega ka keskkonna säilitamine. Harmooniline ehk "ilus" lõpptulemuses on professionaalsusest tulenev lisaväärtus." (Kares, Nõva 1/2012, lk 60).

Esmase mulje tallist annavad väljakute, koplite ning karjamaade olukord. Seega on need keskseks elemendiks talliümbruse kujundamisel. Hoolikalt planeeritud ja ehitatud koplid on turvalised ja talli ümbritsevasse maastikku sobivad. Enim mõjutab talliümbruse esmamuljet puhtus, mis näitab suhtumist hobuste heaolusse (Nõva 2/2012 lk 72).

Euroopa Liidu riikides on kehtestatud mitmeid nõuded, sealhulgas nõuded hobuste pidamisele. Need nõuded näevad ette, et hobuseid on vaja pidada nii, et neile ei tekitataks asjatult valu, rahulolematust ja stressi. Hobuste pidamiseks tallides, boksides ja muudes vajalikes ruumides on ette nähtud kasutada materjale, mis on kergesti puhastatavad ja desinfitseeritavad. Nendes ei tohi

kasutada värve ega teisi hobustele mürgiseid aineid. Hobuseid tuleb paigutada selliselt, et neil oleks võimalik näha ja kuulda ümbruses toimuvat, samuti sotsiaalselt suhelda teiste hobustega.

Igal hobusel peaks olema päevas vähemalt 2 tundi võimalus õues vabalt liikuda. Selleks peavad jooksukoplid ja nendesse viivad teed olema ohutud, mis tähendab, et koplid peavad olema piisavalt suured, vastavalt hobuste arvule, suurusele ja temperamendile. Koplite pinnased peavad olema turvalised (ei tohi olla läbivajuvad, mudased), sissepääsu avad ja teed peavad olema piisavalt laiad ja nende pinnased samuti tugevdatud pinnasega, arvestades Eesti kliimat ja sellega vältimaks mudaseks ja läbivajuvaks muutumist (Hobuste pidamine...Tuvi 2016).

Võttes arvesse fakti, et hobune on karjaloom võivad liiga väikesed koplid põhjustada agressiivset käitumist üksteise suhtes. Kopli suurus peaks olema vähemalt 500 m² hobuse kohta ja kõrvuti asetsevate koplite vahe vähemalt kahe meetri laiune- nimetagem seda turvatsooniks. Selline turvatsoon väldib hobuste vahel tekkivate lahkarvamuste korral kokkupuuteid ja võimalikke vigastusi. Karjamaade puhul arvestatakse sobivaks suuruseks ühe hobuse kohta 0,25-1,5 ha (Kares, Nõva 2/2012 lk 68).

Koplites peaks olema varjualused, et loomad oleks ebasoodsate ilmatingimuste korral võimalus varjuda. Varjualuste ukseavade kõrgus tuleb arvestada miinimum 2,2 meetrit. Ukseava laiuks on hea 2,5 meetrit. Ruumi kõrguseks tuleb arvestada 2,5-2,7 meetrit, mis aga kindlasti sõltub ka hobuse turjakõrgusest ja katusetüübist. Alati võivad hobuste tarbeks mõeldud ruumid olla suuremad. Tähelepanu tuleb mõtude juures pöörata määratlusele "minimaalselt" (Hevostietokeskus...2005).

Koplite ja karjamaade piirdeaiaid võivad olla erinevat tüüpi, kuid kõige paremini ja enamkasutatavad aiad on puidust, puitpostide ja puidust plankude või ümarlattidega aiad. Sellised sobivad hästi maastikku ja on hobustele nähtavad. Aiapostide vahekauguseks soovitatakse 2,5 meetrit ning et vältida talveperioodil hobuste poolt aiapostide närimist, on hea need seestpoolt dubleerida omakorda elektrikarjuse lintidega. Aia kõrgus peab hobustele olema vähemalt 1,3 meetrit ja vähemalt kahe tugeva horisontaalse puitlatiga või 2-3 elektrikarjuselindiga. Täkkudele mõeldud aed peab aga olema kõrgem (vähemalt 1,6-1,8 meetrit). Kasutada ei tohi hobusekoplite piiramisel okastraati (Nõva 2/2012 lk 75-76).

Koplivärvade puhul tuleb arvestada, et need oleksid lihtsasti käsitletavad, sest koos hobusega liikudes peavad väravad olema ühe käega avatavad ja suletavad. Põhjuseks on see, et hobuse

eraldamine karjast on tihti keeruline ja isegi kohati ohtlik toiming. Värava laiuseks on hea planeerida 2,5-3 meetrit (Hevostietokeskus...2005).

Iga hästi planeeritud talli ümbrus vajab hoidlaid: sõnnikule, allapanule, söödale ja tööriistadele ning masinatele. Heina vajaduseks ühe hobuse kohta loetakse 15-20 m³ väikepakis olevat heina kuu jooksul ja allapanuks saepuru ühe hobuse kohta 1 m³ kuus. Sõnniku puhul arvestatakse nn. kuivsõnnikut hobuse kohta 12 m³ ja poni kohta 8 m³ aastas (Kares, Nõva 2/2012 lk 68-69).

Teede ja platside rajamisel talliümbrusse tuleb arvestada nende koormustaluvust, ohutusnõudeid, ergonoomikat (et oleks piisavalt laiust liikumiseks, ümberpööramiseks, ladustamiseks jne.), kasutusiga ja talvekindlust. Koormustaluvuse puhul ei tohi unustada, et hobuveokid ja hooldusmasinad eeldavad suuremat kandevõimet (Kares, Nõva 4/2012 lk 66).

Antud projekti puhul on arvestatud tallikompleksis ohutust tagavate põhimõtetega, mis näevad ette, et transpordivahendid jäetakse sissepääsu lähedusse. Talli alalistele hobuseautodele ja treileritele määratakse oma parkimisala. Parkla ja hobuste laadimise ala peavad olema turvalised ja piisavalt avarad. Osa parklakohti sissepääsu läheduses määratakse puuetega inimestele.

Hobuste koplid tuleb paigutada talli läheduses selliselt, et nendeni poleks liiga pikk tee. Erahobustele peavad olema eraldi väiksemad koplid (1-3 hobust koos). Teed heina, allapanu ja sõnniku transpordiks ning nende materjalide paiknemine alal peavad olema planeeritud koos hoidlate rajamisega. Transport toimub tänapäeval suurte veokitega, mis tähendab ka piisava ruumi ja manööverdamisvajaduse võimaldamist (Kares, Nõva 4/2012 lk 67).

3. METODOLOOGIA

Käesoleva bakalaureusetöö ülesehitus tugineb suures osas autori isiklikel kogemustel leidmaks lahendust Rahula talli maastikuala kujundamisele. Töös kasutatud ajaloolised materjalid pärinevad internetis leiduva Maa-ameti geoportaali ja Mõisaportaali kodulehtede informatsiooni alusel autori poolt tehtud uuringu tulemusest.

Töös on kasutatud ST Arhitektid OÜ juhatuse liikme, arhitekt Siiri Nõva, kes on ka antud töö juhendaja ja pühendunud hobuste pidamise tingimuste parandamisele ning Jaanus ja Jaanus OÜ juhatuse liikme aia- ja maastikukujundaja Merle Karese poolt kirjutatud artikleid, mis on ilmunud "Oma Hobu" nimelises ajakirjas. Tehtud on välisvaatlusi nii Rahula tallis kui teistes erinevates Eesti hobusetallides (Niitvälja, Ruila, Luunja, Heimtali jne), samuti uuringuid ja analüüse.

Lisaks on uuritud samalaadsete talliümbruste kujundamise lahendusi teiste Euroopas asuvate tallide omadega nagu näiteks Soomes Ypäjä ratsakool/keskus (Hevosopisto Ypäjä...2016) ja Belgias, Liege'i lähistel asuv professionaalne ratsakeskus (Luxury Properties...2016). Neid analüüsides, oli võimalik teha järeldusi ja kokkuvõtteid antud projekti puhul parima lahenduseni jõudmiseks. Välisvaatluste hinnanguid on tehtud antud alale väga põhjalikult igal aasta- ja kellaajal, ööpäevaringselt.

4. UURINGUD

Alale on autori poolt läbi viidud uuringud peamiste tuulte suundade kohta, samuti maastiku muutuse uuring viimase 100 aasta lõikes ning statistiline analüüs kompleksi kasutusaegade ning kasutajate kohta.

4.1. Kliima

4.1.1. Valdavad tuulte suunad

Tuulesuundade uuringu tulemus näitab, et valdavalt puhuvad antud territooriumil edela- ja põhjatuuled (Lisa 2.1.; Koidumaa, Sepp 2013).

4.2. Maastiku uuring

Rahula talli ümbritseva maastiku muutused viimase 100 aasta jooksul näitavad, et kunagi oli tegemist soostunud alaga, millest tänaseks on välja kujunenud tavaline rohumaa. Kui 1900 aastal on valdavalt tegemist soostunud alaga, siis 1935 aastal on soine ala põhja poolt kadunud ning 1958 aastal on juba välja kujunenud suuremas osas looduslik rohumaa (Lisa 1.10.-Lisa 1.12.). Võib öelda, et maastiku muutus sellel maa-alal on tingitud eelkõige inimtegevusest (Koidumaa 2013).

4.3. Ala kasutajad

Ala kasutajad on peamiselt hobused, hobuste omanikud, ratsutajad, lapsed ja kohalikud elanikud (Koidumaa, Sepp 2013).

4.4. Kasutusajad

Ala on kasutuses aastaringselt igapäevaselt ajavahemikus 8.00-22.00, millest aktiivsem kasutusaeg on 15.00-20.00 (Koidumaa, Sepp 2013).

5. PROJEKTALA KIRJELDUS JA ANALÜÜS

5.1. Asukoht

Rahula tallikompleks (ametliku nimega Rahula Pihlaka Talu) asub Harjumaal, Saku vallas, Rahula külas (Lisa 2.3.). Käesoleva projektala moodustab sealne Karjamõisa (kat. tunnus: 71801:003:0389) ja Pihlaka tee 2 (kat. tunnus: 71801:003:0391). Kogu pindala suurus on 11,89 ha, millest Pihlaka tee 2, sihtotstarve on 100% maatulundusmaa, moodustab 10,62 ha ja Karjamõisa 1,3 ha, sihtotstarve jaguneb vastavalt 80% tootmiskaas ja 20% äriskaas (Piiritletud 2015; Lisa 1.1.; 1.2.).

5.2. Tekkimise ajalugu

Rahula tall alustas oma tegevust 2003. aastal, kui selle praegused omanikud, perekond Pihlak, ostsid omale endise Rahula mõisa kõrvalhoone, mida varasemalt kasutati loomalaudana.

Rahula mõis (saksa k *Rahhola*) sai omaette üksuseks 17. sajandi algul, mil ta eraldati Voore mõisast (Rahul mõis 2015). Mõisa peahoone on keskmise suurusega puitehitis, mis püstitati arvatavasti 19. sajandi esimesel poolel või keskel (Lisa 1.3.). Tänapäevani on hoone säilinud, kuid algselt palju lühemana (saaliosa on lammutatud) ning ka muus osas ümber ehitatuna. Hoone on kasutusel elamuna, selle pooled on erinevas omanduses, millest tuleneb ka erinev välisviimistlus. Alles on ka mõningaid kõrvalhooneid. Näiteks mõisa moonakamaja, kuivati ja kõnealune karjalaut (Eesti mõisaportaali 2015; Lisa 2.2.).

Kuna uutel omanikel olid hobused, hakati neid pidama just seal - „uues kodus“. Lisaks otsustati välja ehitada ka hoone põhjapoolses otsas enda tarbeks eluruumid. Üsna varsti tekkisid isiklike hobuste kõrvale ka sõprade hobused, kes oma hobustele hoiukodu otsima olid tulnud ning suurenenud nõudlusest hakati talli pidama - tekkis Rahula tall. Rahula tallil on tegelikult kaks talli- Vana ning Uus tall. Umbes 2004. aastal otsustasid omanikud tallipidamist laiendada ning

ehitati juurde esmalt ratsamanež ning 2009. aastal selle külge uus, suurem tall hobustele - Uus tall. Sealt tulenevalt ka nimetused - Rahula Vana ning Uus tall. Uue talli idaküljes asub alates 2011. aastast ka laste päevahoid.

5.3. Olemasoleva situatsiooni kirjeldus

Antud objekti ala on tänaseks saanud koduks paljudele hobustele (kahe talli peale kokku pakutakse kohti ca 50-le hobusele) ja aastatega kasvanud suureks kompleksiks, kuid ei ole siiani täiuslik tervik. Hetkel on ala visuaalselt väga ilmetu, kuna taimestusele erilist rõhku pandud ei ole (Lisa 1.5.).

Talli läänepoolne külg on kasutusel jooksukoplitena, kuid kahjuks on need hobustele enamuse ajast meie kliimas väga ebaturvalised. Vigastuste tekkimise oht just mudase pinnase tõttu on väga suur (Lisa 1.4.). Samuti puuduvad nii Vanal, kui Uuel tallil korrektsed sõnnikuhoidlad, millest tingitult mõlema talli lõunapoolsed otsad on hetkel seadusevastaselt kasutust leidnud (Lisa 1.6.; 1.7; Veeseadus...1994).

Mõlema talli peasissepääsude esised platsid vajavad korrastamist ning esinduslikuks muutmist (Lisa 1.8; 1.9). Talliesine sisenemistsoon ei tohiks talliümbruse kujundamise puhul jääda unarusse, kuna see on esmalt visiitkaardiks kogu kompleksile ja ka niinimetatud kogunemiskohaks ratsanikele, kes ootavad näiteks kaaslast või sõidukit (Kares, Nõva 2/2012, lk 70).

6. KONTSEPTSIOON

Antud projekti kontseptsiooni tekkimise põhjuseks oli autori isiklik huvi antud teema vastu. Rahula tallil on väga suur potentsiaal areneda Eesti üheks suurimaks ja kvaliteetseimaks ratsaspordi - ja võistluskeskuseks Eestis.

Võttes arvesse autori isiklike kogemusi antud alaga ning lisades nendele vaatluste ja uuringute tulemused, on koostatud projekt, mis aitab lahendada projektala kitsaskohti, muutes seda hubasemaks, turvalisemaks ning ala kasutajatele mugavamaks.

Põhieesmärk on lisada alale rohelist, luues sellega parem mikrokliima ning paremad elutingimused hobustele, kellele antud koht on siiski päris koduks. Teiseks oluliseks eesmärgiks on liita kogu ala, Uus ja Vana tall, ühtseks tervikuks ning nende kasutajatele meeldivaks sportimise ja puhkamise paigaks.

7. LAHENDUSE KIRJELDUS

Projektiala lahendus on üles ehitatud selliselt, et kogu kompleksiala muutuks ühtseks tervikuks. Samas on ala jagatud tsoonidesse, millel igal ühel on eesmärk omaette. Vana talli ala on planeeritud rahulikuma puhkealana ja Uus tall, koos seda ümbritsevaalaga, saab kasutuse esindusliku peahoonena.

Kujunduslahenduse juures on võetud märksõnaks "rohelus". Taimestiku lisamisega ilmestatakse hetkel lagedat ja tühja ala. Territooriumi haljastuses on võetud muuhulgasarvesse ka uute rohekoridoride ning pesitsusvõimaluste loomist lindudele ja väikeloomadele.

7.1. Vana talli ümbrus

Kuna Rahula talli Vana tall on pikema ajaloolise taustaga, siis tema olemusest lähtuvalt on kujundusplaanis selle ümbrus planeeritud kõige rahulikumaks tsooniks tervel alal. Vana talli läänepoolisel küljel asuvtiigiga muruplats muutub puhkealaks. Sinna on projekteeritud grillmajake koosviibimiste korraldamiseks, privaatsust lisatakse heki abil. Tiik korrastatakse ning ilmestatakse erineva veetaimestikuga. Projekteeritud on parkla 18-le sõiduautole. Parklale lisab väikese ilunüansi parkimisplatsi keskel asuv lillesaareke.

Talli lõunapoolsele küljele ehitatakse nõuetele vastav sõnnikuhoidla, koos allapanuhoidla ja talli hoolduseks vajamineva inventari hoidmise ruumiga. Samal küljel paiknev ponide jalutuskoppel korrastatakse korrektseks murukopliks, lisatakse hobuste ja parkimisplatsi vahele privaatsuse tekitamiseks hekk.

Vana talli idapoolisel küljel asuvliivapinnasega ratsaväljak saab kasutuse ainult ratsastus (koolisõidu) väljakuna, mis tähendab, et väljakul takistussõitu ei toimu (ei hüpata). Ratsaväljakud peavad alati olema ohutuse tagamiseks piiratud (Nõva 2/2011 lk 76; Lisa 3.9.).

Antud ratsaväljaku puhul on planeeritud piirdeks ühe meetri kõrgune tihe hekk, mis lisaks oma funktsioonile tagada ohutus annab ka ilunüansi.

Vana heinaküün korrastatakse, võetakse uuesti kasutusse heinaküünina. Selle lõunapoolne muruplats on planeeritud lastehoiu tarbeks, lastele mängu - ja õppeväljakuna. Istutatakse viljapuud - ja põõsad, ehitatakse kasvuhoone, lisatakse liivakast ning laste mänguväljaku inventar. Ala ümbritseb võrkaed, mille lõuna- ja idapoolset külge ääristab tihe hekk.

Vana ja Uut talli hakkab ühendama aastaringselt kasutatav tee, kraaviperv korrastatakse.

7.2. Uus tall ehk peahoone

Uue talli ehk peahoone esine plats korrastatakse. Projekteeritakse korralik betoonkivi kattega parkla kümnele autole ning parkla ja peaukse keskele projekteeritakse ilunüansina väike lillesaareke. Lisaks on talli peasissepääsu ukse mõlemale poole planeeritud invaparkimise kohad - mõlemale poole üks koht.

Uue talli läänepoolsele küljele on planeeritud hekiga piiratud puhkeala, kus on soojal ajal võimalus saduldada hobuseid ning peale trenni spetsiaalses välipesu boksis neid pesta. Põhjapoolsesse nurka on projekteeritud lastehoiu tarbeks laste mänguväljak kvaliteetsete ja turvaliste ronimise- ja mängutarvikutega.

Uue talli idapoolsele küljele on projekteeritud ka kaks tugevat täkkudele mõeldud jooksukoplit. üks liivakattega, teine murukattega (Stables...1997, lk 85; Lisa 3.8.). Esmase mulje tallist annavad väljakute, koplite ning karjamaade olukord (Nõva 2/2011, lk 72).

Hoone läänepoolsele küljele on projekteeritakse kuus uut liivakattega jalutuskoplit, samuti jalutusmasin hobustele (kuuele hobusele). Liivakattega koplite põhjapoolsele küljele on planeeritud tihe hekk, mis annab hobustele privaatsuse kohalike elanike kojusõidu tee vahel. Jalutusmasina lääneküljele istutatakse puud ja põõsad - tekib väike minipark, kus on võimalus jalutada käekõrval hobust või lihtsalt nautida looduse ilu. Minipargis on ka lastel võimalus oma aega veeta.

Talli põhjapoolsele küljele on projekteeritud uus nõuetele vastav sõnniku - ja allapanuhoidla, mille ida ja läänepoolsele küljele istutatakse hekk.

Uue talli kagupoolsele küljele projekteeritakse uus suur ratsaväljak mõõtmetega 60 x 100 m, mis on planeeritud ratsavõistluste läbiviimiseks ning igapäevaselt kasutuses oleva välihooaja põhiväljakuna (takistusõit ja koolisõit koos). Ratsaväljakule on projekteeritud kastmissüsteem, mis niisutab pinnast altpoolt. Takistussõiduväljak peab olema püsiva, mitteliikuva (mitterulluva) pinnakattega ning olema hobuse kabja all kandev takistusele minnes ja sealt tulles. Sobiv pinnas peab sisaldama õiges proportsioonis nii peenikesi kui jämedamaid koostisosi, mis muudavad struktuuri vajalikult tihkeks (Halonen 2005, lk 121).

Ratsaväljaku põhjapoolsele nurgale projekteeritakse kohtunike majake, mis leiab kasutust võistlustel kohtunike ja teiste ametnike tarbeks. Uue ratsaväljaku kagupoolisel küljele on planeeritud murukattega derby ja krossiväljak, mida ilmestavad erinevad looduslikud takistused (Lisa 3.1.). Lisaks sellele kulgeb ratsaväljaku ümber liivakattega kahe meetri laiune, ühesuunaline galopirada, mida saab kasutada näiteks hobuse treeningu alustades tema soojaks sõitmiseks või peale trenni maha jalutamiseks ja ka hobuse lõõgastuse eesmärgil (Ratsastuskeskusten...2005, lk 143). Galopirada ümbritseb idapoolsest küljest tihe hekk, vaheldumisi suurte puudega, mis pakuvad omakorda elupaika ja pesitsusvõimalust lindudele, putukatele ning turvalist rändekoridori väikeloomadele. Läänepoolset külge ilmestab vahtrapuude allee.

Uue talli ratsaväljaku läänepoolsele küljele on planeeritud 6 murukattega 1-e hobuse jalutuskoplit. Igasse koplisse on projekteeritud hobusele varjualune ja 4-le koplile on lisaks istutatud puud, mis pakuvad hobusele varjualust ja samas annavad koplitele visuaalselt ilusa mulje. Lisaks projekteeritakse veel 4 suuremat murukattega jalutuskoplit kuni 2-le hobusele korraga väljas viibimiseks. Koplitesse on projekteeritud varjualused (Lisa 3.2.).

Uue talli kõige idapoolsemasse otsa on projekteeritud hobustele suur karjamaa, mis on mõeldud suvel 24 h väljas elavatele hobustele ja ülejäänud aastaegadel mitmekesi koos käivate hobuste koplina. Karjamaal on ruumi maksimaalselt kümnele hobusele. Arvestatud on hobusepidamise hea tava järgi 0,25 ha ühe hobuse kohta. Seda ümbritseb idapoolsest küljest hekk, karjamaale istutatakse erinevad puud, põõsad ja lisaks projekteeritakse kaks varjualust (Nõva 3/2011, lk 74-77).

Uue talli hoone juurest murukattega koplite ning karjamaani viib liivakattega tee, mida ääristab mõlemalt poolt vahtrapuude allee.

7.3. Haljastus

Taimevaliku aluseks on eelkõige kasvukohatingimused ja kohavaim. Arvestatud on koha eripäraga ja selle säilitamisega terviklahenduse õnnestumise seisukohalt. Kuna alal hetkel säilitamisväärne haljastus puudub, siis uus haljastus on kujundatud selliselt, et ala oleks visuaalselt ilmekam, rohelisem ja parema mikroklimega. Valitud on sellised taimed, mis on vastupidavad lagedatel tuultele avatud ja päikesepaistelises kasvukohtades ega ole nõudlikud ka pinnase suhtes. Samas on taimestiku valiku puhul arvestatud sellega, et alale jätkuks meie pimedas kliimas võimalikult palju värvi ka sügis-talvisel perioodil. Eelistatud on nii harilik vaher (*Acer platanoides*), kui erinevad hariliku vahtra aedvormid (*Dissectum*, *Palmatifidum*, *Schwedleri jne*) (Vaher 2003).

Taimematerjali valikul on arvestatud valdavalt puhuvate tuulte suundadega, mistõttu lagedatele koplile ja karjamaa aladele on planeeritud istutused tuulte eest kaitseistandike põhimõttel. Samas on arvestatud suvel puhuvate tuultega, mis tasuta ventilatsiooni ja jahutust pakuvad (Kares, Nõva 5/2012, lk 66-67).

Planeeritud on alale alleed koplite ja galopiraja äärde, mis ilmestavad kogu kompleksi oluliselt. Alleepuuna on valitud hõbevaher (*Acer saccharium*) ja suure karjamaa äärde harilik pärn (*Tilia cordata*) ning Vana talli ratsaväljaku äärde hekina must aroonia (*Aronia melanocarpa*). Galopiraja idapoolsel küljel asuva põõsasriba moodustav kurdlehine kibuvits (*Rosa rugosa*), vahelduvate suurte puudega, milleks on harilik vaher (*Acer platanoides*), loob omakorda lindudele elupaiga ja pesitsusvõimalused ning rändekoridori väikeloomadele (Maastikuelemendi 2004; Lisa 3.3.).

Hobune on oma olemuselt kergesti ehmuv ja teatud olukordades ettearvamatult käituv loom. Üksi olles on hobune pidevalt valvel ja näiteks ootamatult ilmunud rattur võib põhjustada ehmumise. Sellest tulenevalt on ka nõue vältida müra ja äkilist ehmumist põhjustavaid mõjutegureid hobuste liikumisteedel ja aladel ning nende lähiümbruses.

Kogu territooriumi läbivad hekid kaunistavad ala oma värviküllusega (Kuidas valida hekipõõsast...2011). Hekitaimena on planeeritud kasutada harilikku sirelit (*Syringa vulgaris*) ja musta arooniat (*Aronia melanocarpa*).

Tiigitaimedeks on valitud laialeheline hundinui (*Typha latifolia*), sile iiris „Snowdrift“ (*Iris laevigata* 'Snowdrift'), harilik kalmus (*Acorus calamus*), Ameerika kevadvõhk (*Lysichiton americanus*) ja vesiroos „Alba“ (*Nymphaea* 'Alba').

Murukoplitesse külvamiseks on valitud spetsiaalne hobustele mõeldud põldheinasegu, mis koosneb punasest ristikut „Jõgeva 433“, (*Trifolium pratense*) osakaal kogumahust a`10%, põldtimutist „Tika“ (*Phleum pratense* L) osakaal a`50%, harilikust aruheinast „Arni“ (*Festuca pratensis*) osakaal a`15%, karjamaa raiheinast „Raite“ (*Lolium perenne* L) osakaal a`10% ja Itaalia raiheinast „Talvike“ (*Lolium multiflorum*) osakaal a`15% (Heinaseemned..2016).

7.4. Teed

Teede puhul on arvestatud, et alal liiguvad koos nii hobused, inimesed, kui autod (sh veoautod), tihti ka kõik korraga.

Teede ja platside planeerimisel on arvestatud tähtsamaid aspekte, milledeks on kasutusiga ja talvekindlus, ohutusnõuded, ergonoomika (et oleks piisav laius), koormust, et teed oleksid vastupidavad hobuveokitele ja hooldusmasinatele, mis eeldavad suuremat kandevõimet (Lisa 2.5.; 2.6.).

Tallikompleksi ohtust tagavaid põhimõtteid jälgides on transpordivahenditele (sõiduautodele) projekteeritud nii Vana kui Uue talli peasissepääsude juurde korralikud nõuetele vastavad parkimisplatsid. Vana talli ette 18 ja Uue talli ette 10 kohta sõiduautodele. Vana talli esisele platsile on jäetud sealhulgas ka piisavalt ruumi veoautodele sõnnikuhoidla juurde pääsemiseks.

Uue talli idapoolsele küljele on projekteeritud parkla 12-le autole, mis igapäevaselt on mõeldud ka kasutamiseks alalistele hobuseautodele ja treileritele. Üks koht on planeeritud päris suurele hobuseautole (*rekka*). Uue talli peasissepääsu juurde on projekteeritud kaks invaparkimise kohta.

Teed heina, allapanu ja sõnniku transpordiks ja nende materjalide paiknemine territooriumil on planeeritud koos hoidlate rajamisega. Kuna transport toimub suurte veokitega, on arvestatud piisavaruumiga manööverdamiseks (Kares, Nõva 4/2012, lk 67).

Teekatendid on planeeritud erinevat tüüpi. Parkimisplatsid ja Uue tallihoone ümbrus on kaetud betoonkivi sillutisega. Ala sissesõiduteed kaetakse asfaltbetoonkattega. Uue projekteeritava

ratsaväljaku juurde viivad teed on kavandatud murukiviga, galopirada liivakattega ning Uue talli juurde planeeritud koplite ja ratsaväljaku vahele on ette nähtud sõelmetest tee (Lisa 3.4.).

7.5. Valgustus

Kogu hoonete ümbruse välisvalgustus lahendatakse liikumisanduritega varustatud valgustitega, et tagada elektrienergia säästlik kasutamine. Valgustid paigaldatakse hoonete külge sissepääsude kohale. Ratsaväljakute valgustamiseks kasutatakse postide külge kinnitatud prožektoreid. Kõik valgustusliinid ehitatakse maakaabliliinidena (Lisa 3.5.).

7.6. Mänguväljak

Rahula tallis tegutsev Pihlaka lastehoid pakub lastehoiuteenust eelkooliealistele lastele vanuses kuni 3 aastat. Uue talli idaküljele laste mänguväljaku projekteerimisel on arvestatud eelkõige laste turvalisusega, aga ka lastele huvi ja arendavat tegevust pakkuvate atraktsioonidega, milleks sobivad mänguväljakule eakohased ja rõõmsavärvilised Lemoh OÜ poolt toodetud mängulinnakud, kiiged ja ronilad (Mängulinnakud 2015; Lisa 3.6.).

Vana talli lõunapoolsele küljele rajatakse lastehoiu tarbeks õppeaed kasvuhuone, marjapõõsaste ja viljapuudega. Marjapõõsasteks on valitud punane sõstar (*Ribes rubrum*), must sõstar (*Ribes nigrum*), harilik vaarikas (*Rubus idaeus*), ja aed-karusmari (*Ribes uva-crispa*). Viljapuudeks on valitud õunapuud „Valge klaar“ (*Malus 'Valge klaar'*) ja „Liivi Kuldrenett“ (*Malus 'Liivi Kuldrenett'*), lisaks harilik pirnipuu „Pepi“ (*Pyrus communis 'Pepi'*), harilik ploomipuu „Jubileum“ (*Prunus domestica 'Jubileum'*) ja magus kirsipuu „Arthur“ (*Prunus avium 'Arthur'*).

7.7. Prügi

Rahula tallikompleksis paigutatakse prügi kogumiseks kogu territooriumile erivärvilised prügikonteinerid, et tagada prügi sorteerimine vastavalt Jäätmeseadusele (Jäätmeseadus...2004). Võistluste või muude suurürituste läbiviimisel tellitakse vastavalt rahva hulgale täiendavalt vajalik kogus prügikonteinereid (Lisa 3.7.).

7.8. Võistlussituatsioon

Võistluste ajal saab planeeritud liivakoplitest hobustranspordi parkimisala. Murukoplitesse püstitatakse hobuhotell (väliboksid). Planeeritud ratsaväljaku ümber paigutatakse teisaldatavad tribüünid (Lisa 3.10.) pealtvaatajatele võistluste jälgimiseks, samuti telgid toitlustuse ja ratsavarustuse müügiks (Lisa 3.11.). Ratsaväljaku põhjapoolsele otsale on planeeritud kohtunike ja ametnike tarbeks kohtunike majake. Võistluste läbiviimise ajal moodustub kompaktne võistlusala (Lisa 3.12.)

Ratsaväljak jagatakse võistluste ajal selliselt, et liivaväljakust $\frac{1}{4}$ eraldatakse hobuste soojenduslaks ja $\frac{3}{4}$ võistluslaks. Soojenduseks kasutatakse ka derby väljakut.

8. ARENDUSETAPID

Ala projekteerimine jagatakse nelja etappi. Tööd on planeeritud kevad-suviseks ajaks 2017-2020 järgnevalt (Lisa 2.4):

1. Uute koplite ehitus/ sõnnikuhoidlate rajamine - kevad-suvi 2017
2. Uute teede ja parkimisplatside rajamine - kevad-suvi 2018
3. Uue ratsaväljaku ehitus /kolmevõistluse väljaku rajamine ning uue/planeeritava haljastuse istutus - kevad-suvi 2019
4. Laste mänguväljaku ja õppeaia rajamine - kevad-suvi 2020

KOKKUVÕTE

Ajalooliselt on Rahula mõis saanud iseseisvaks eraldi asuvaks üksuseks 17. sajandil, kui mõis eraldati Voore mõisast. Rahula tallikompleksi tegevuse alguseks võib lugeda 2003. aastat, kui praegused omanikud soetasid endale loomalaudana kasutuses olnud mõisa kõrvalhoone, millest tänaseks on omanike isiklikust huvist hobuste ja ratsaspordi vastu välja arenenud Rahula talli.

Kogu kompleks on aastatega kasvanud ja pakub täna kodu umbes 50-le hobusele. Paraku ei ole erilist tähelepanu pööratud kompleksi maastiku kujundusele. Perspektiivis on Rahula tallil väga suur potentsiaal areneda Eesti üheks suuremaks, kvaliteetsemaks ja atraktiivsemaks ratsaspordi- ja võistluskeskuseks.

Harjumaal asuva Rahula talli maastikukujunduse eesmärk on korrektne, nõuetele vastav, mugav ja turvaline ratsakompleks nii hobustele kui inimestele, arvestades eelkõige üleüldist turvalisust ja meeldivat looduses viibimise võimalust kõigile huvilistele.

Töö ülesehitus tugineb peamiselt autori isiklikel kogemustel. Täiendavalt on läbi viidud uuringud tuulte suundade, maastiku muutuste, ala kasutajate ja kasutusaegade kohta. Põhieesmärk Rahula talli maastiku kujundamisel on lisada alale rohelist, luues sellega parem mikrokliima ja sobivad elutingimused hobustele ning liita kogu ala (Uus ja Vana tall) ühtseks tervikuks, kasutajatele meeldivaks sportimise-, vaba aja- ja puhkepaigaks.

Antud maastikukujunduse projekt näeb ette korrastada hobustele mõeldud jooksukoplid ja ehitada nendesse vajalikud varjualused, samuti rajada kastmissüsteemiga varustatud liivapinnasega ratsaväljak treeningute ja võistluste läbiviimiseks, galopirada ja looduslike takistustega krossiväljak ning nõuetekohane karjamaa 24 h väljas elavatele hobustele.

Lisaks korrastada vana heinaküün ja teed, lisada jalutusmasin hobustele, välja ehitada sõnniku- ja allapanuhoidlad ja parklad sõidukitele.

Rahula tallis tegutseva lastehoiu tarbeks on lastele planeeritud mänguväljak ja õppeaed. Täiskasvanutele on ette nähtud puhketsoonis grillmajaga puhkeala.

Kogu territooriumi haljastuse taimevalikus domineerivad vähenõudlikud erinevad taimeliigid, mis kaunistavad ala ka külmal talvel.

Kompleksi väljaehitamiseks on lõpptulemuseks pool-avalik ruum, kus arvestatakse eelkõige hobuste aga ka laste ja täiskasvanute heaoluga.

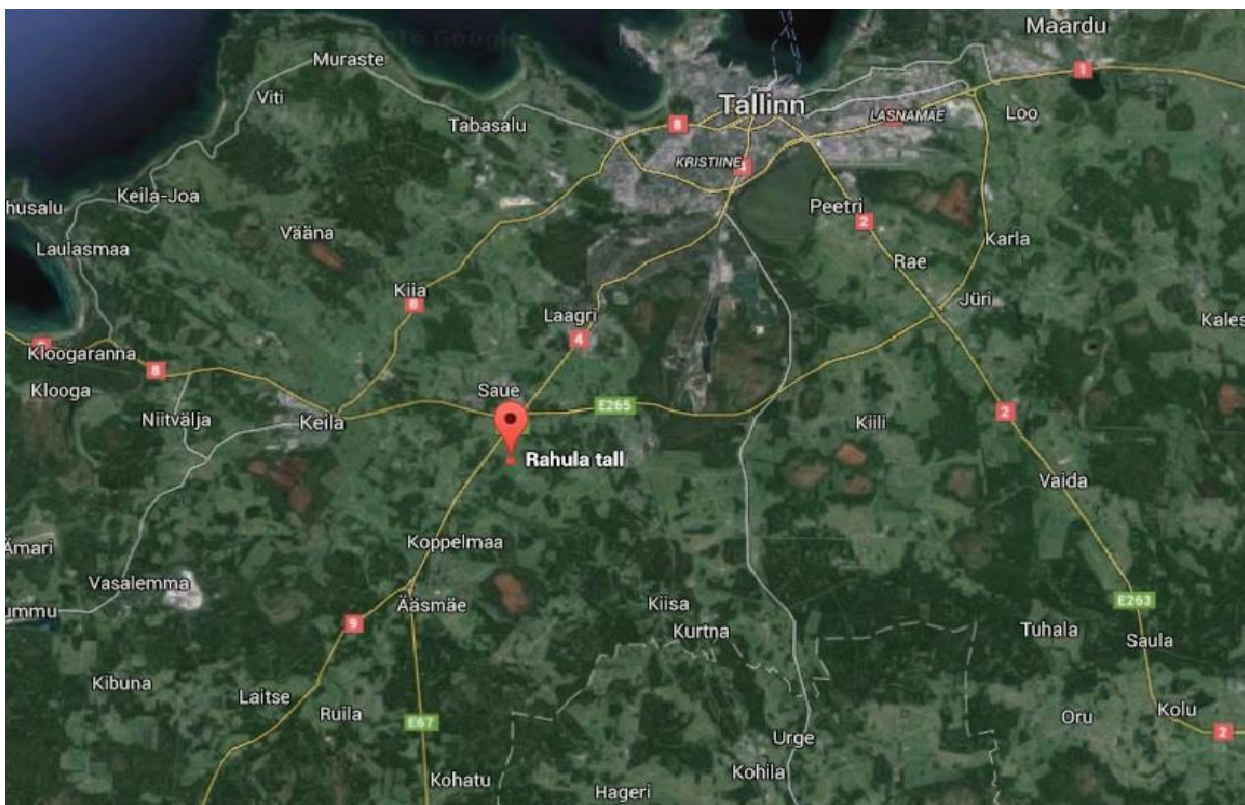
VIIDATUD ALLIKAD

1. **Allen, J.A & Company Limited.** (1997), Stables and other Equestrian Buildings. Lk 112.
2. **Halonen, T.,** (2005) Ratsastuskentän rakentaminen. Lk 121.
3. Heinaseemned. *Tartu Agro* [WWW] <http://www.tartuagro.ee/index.php?id=heinaseeme> (20.03.2016).
4. Heinaseemned. *Agrochema Eesti OÜ* [WWW] <http://www.agrochemaesti.ee/et/products-and-prices/seemned/heinaseemned/259> (22.03.2016).
5. *Hevosopisto Ypäjä.* [WWW] <http://www.hevosopisto.fi/fin/hevosopisto/> (12.02.2016).
6. Hobuste pidamine. *Eesti hobuse kaitse ühing;* [WWW] <http://www.esthorse.ee/index.php?id=hobuste-pidamine> (07.02.2016).
7. Jäätmeseadus. Vastu võetud 28.01.2004. - RT I 2004, 9, 52 [WWW] <https://www.riigiteataja.ee/akt/749804> (17.02.2016).
8. **Kares, M., Nõva, S.;** (2012). Maastikuplaneerimisest ja kujundamisest tallide ümber.- (Sarjas, A., Toim.) *Oma Hobu*, veebruar 1/2012, Lk 60.
9. **Kares, M., Nõva, S.;** (2012) Taimevaliku lähtealused.- (Mõttus, A., Toim.) *Oma Hobu*, oktoober 5/2012; Lk 66-67.
10. **Kares, M., Nõva, S.;** (2012). Talli hoonestuse ja ümbritseva maa-ala planeerimine.- (Mõttus, A., Toim.) *Oma Hobu*, aprill 2/2012, Lk 68-70.
11. **Kares, M., Nõva, S.;** (2012). Teed ja platsid. - (Mõttus, A., Toim.) *Oma Hobu*, august 4/2012; Lk 67.
12. **Kares, M., Nõva, S.;** (2012). Teed ja platsid tallikompleksi osana.- (Mõttus, A., Toim.) *Oma Hobu*, august 4/2012, Lk 66-67.
13. **Koidumaa, K.,** (2013) Rahula talli ümbritseva maastiku muutused viimase 100 aasta jooksul. (Uurimistöõ).
14. **Koidumaa, K., Sepp, K.,** (2013) Rahula talli mikrokliima kujunemine. (Uurimistöõ).

15. Kuidas valida hekipõõsast. *Aiaidee*. [WWW] <http://www.aiaidee.ee/tag/hekitaimed/> (07.04.2015).
16. *Luxury Properties*. [WWW] <http://www.luxuryproperties.be/19600467377/immo-faimes/liege-i-professional-equestrian-center> (14.02.2016).
17. Mängulinnakud. *Lemoh OÜ* [WWW] <http://www.lemoh.ee/mangulinnakud/mangulinnak-kivike> (17.04.2016).
18. **Nõva, S.**, (2011) Ratsaväljakute rajamine. - (Mõttus, A., Toim.) *Oma Hobu*, juuni 3/2011; Lk 74-77.
19. **Nõva, S.**, (2012) Talli visiitkaart – ratsaväljakute, jooksukoplite ja karjamaade aiad ja piirDED. - (Mõttus, A., Toim.) *Oma Hobu*, aprill 2/2011; Lk 72, 75-76.
20. Piiritletud ala. *Maa-ameti geoportaal*. [WWW] <http://geoportaal.maaamet.ee/> (11.05.2015).
21. Põllumajandusliku keskkonnatoetuse saamise täpsemad nõuded ning toetuse taotlemise, taotluse menetlemise ja toetuse maksmise täpsem kord. Vastu võetud 20.04.2004, määrus nr 51. [WWW] <https://www.riigiteataja.ee/akt/741465> (12.05.2015).
22. Rahula mõis. *Eesti Mõisaportaal*. [WWW] <http://www.mois.ee/harju/rahula.shtml> (15.05.2015).
23. Suomen Ratsastajainliitto ry (2005). Ratsastuskeskusten suunnittelu- ja rakentamisopas, Rakennustieto Oy, Helsinki. Lk 143.
24. Uudet talliratkaisut. (2005). Kuopio: Hevostietokeskus, Lk 130.
25. Vaher on kevadel mesine ja sügisel kuldne. *Eesti Loodus*. [WWW] http://www.loodusajakiri.ee/eesti_loodus/index.php?artikkel=255 (03.04.2015).
26. Veeseadus. Vastu võetud 11.05.1994. – RT I 1994, 40, 655 [WWW] <https://www.riigiteataja.ee/akt/12769937> (15.05.2015).

LISAD

Lisa 1. Fotod

Lisa 1.1. Asukoht

Allikas: Maa-ameti geoportaal

Lisa 1.2. Piiritletud projektala.

Allikas: Maa-ameti geoportaal

Rahula mõis.
Peahoone esikülg.

Rahula mõis.
Peahoone tagakülg.

Lisa 1.3. Rahula mõis 1976-1978

Allikas: internet

Lisa 1.4. Uue talli läänepoolne külg varakevadel (märts 2015)

Allikas: Erakogu

Lisa 1.5. Uue talli läänepoolsel küljel asuvad jooksukoplid varakevadel.

Allikas: Erakogu

Lisa 1.6. Uue talli tagune väljaehitamata sõnnikuhoidla

Allikas: Erakogu

Lisa 1.7. Vana talli väljaehitamata sõnnikuhoidla.

Allikas: Erakogu

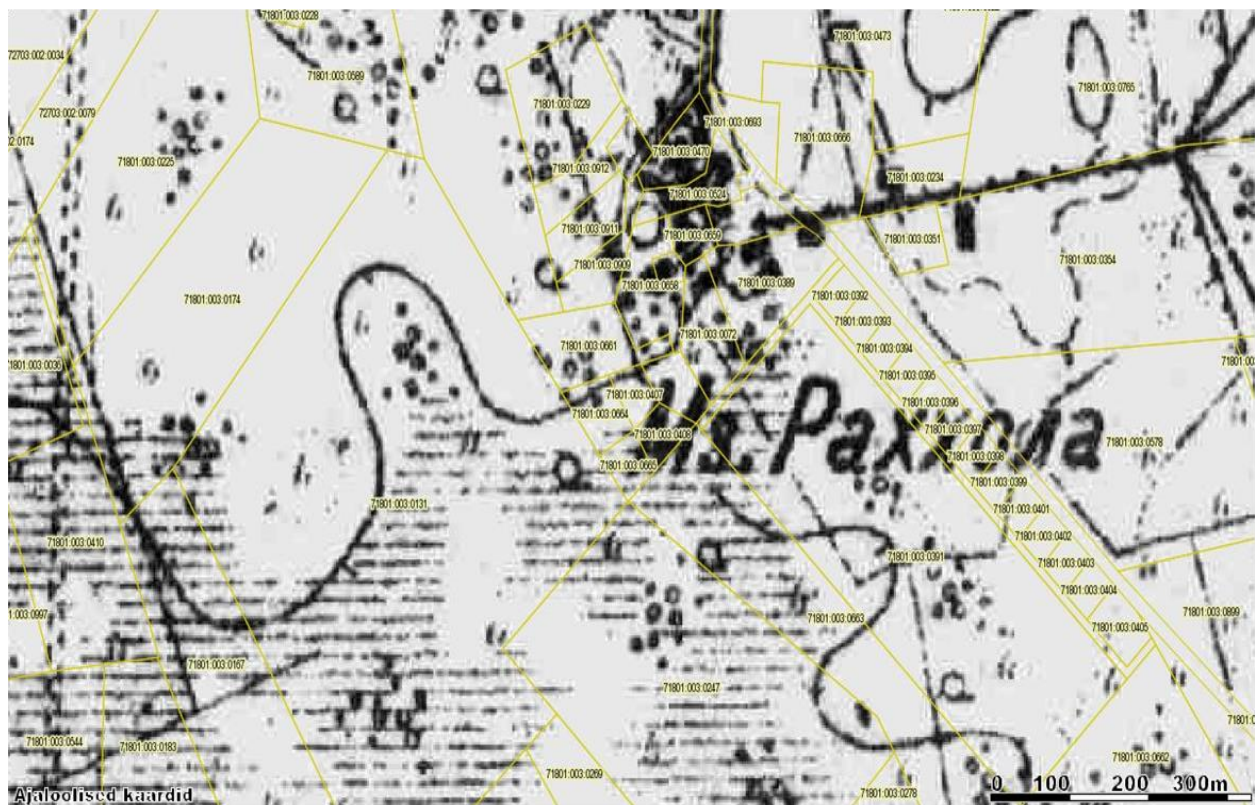
Lisa 1.8. Vana talli esine

Allikas: Erakogu

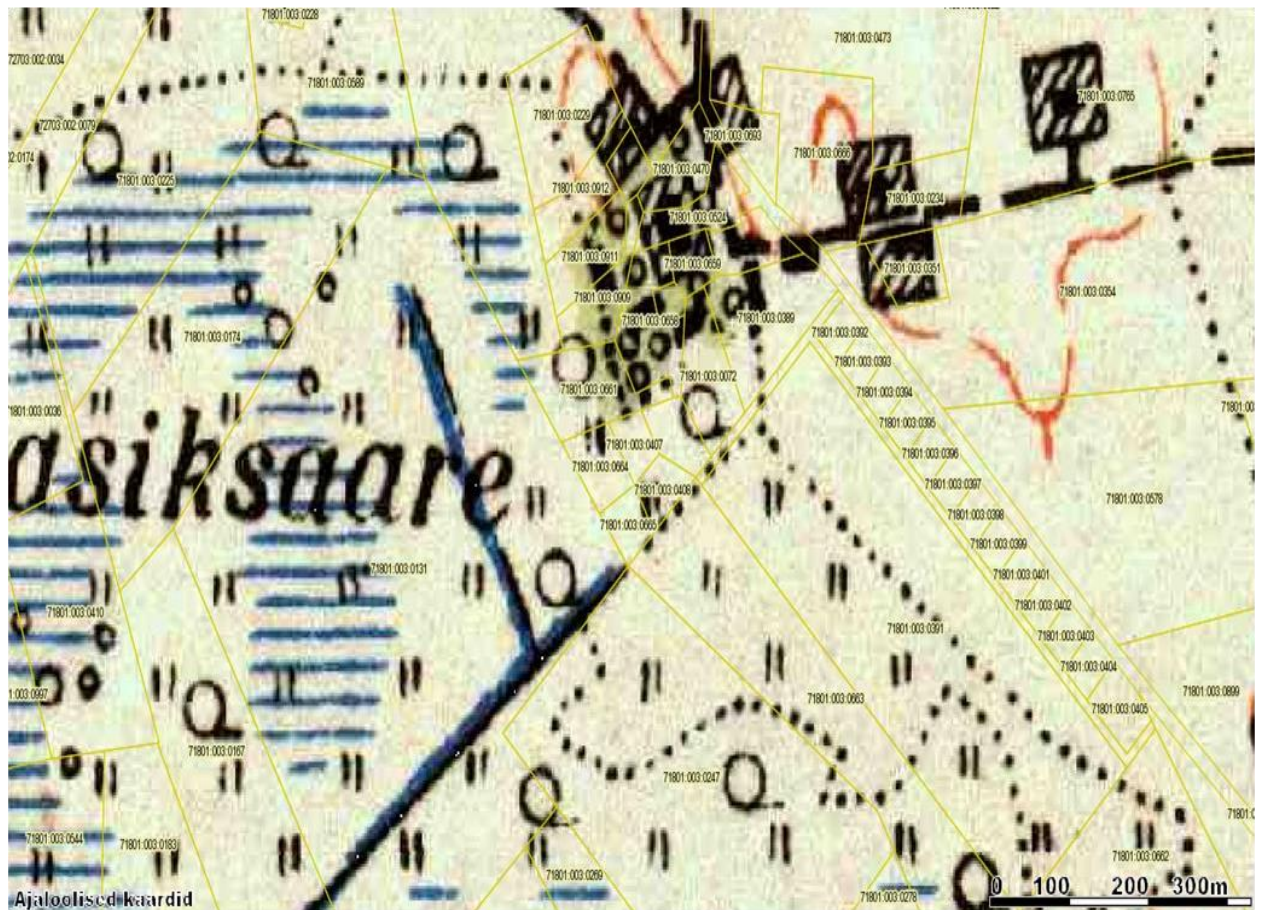
Lisa 1.9. Uue talli peasissepäas.

Allikas: Erakogu

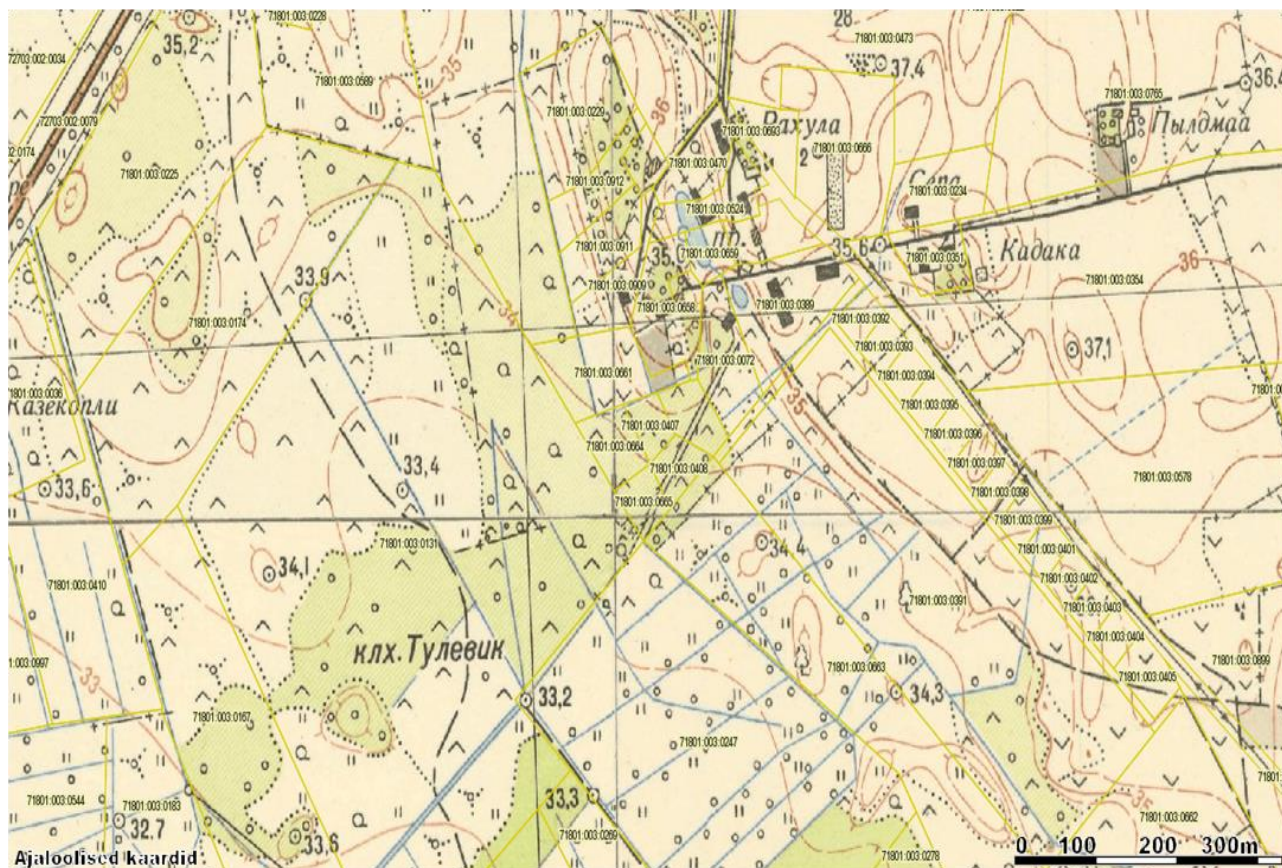
Lisa 1.10. Verstakaart 1900. Krunti ümbritsev maa on kirde ja lõuna suunas enamasti soine.

Allikas: Maa-ameti geoportaal

Lisa 1.11. Eesti topokaart 1935-1939. Säilinud on puis-rohumaa, soine ala on põhja poolt kadunud.

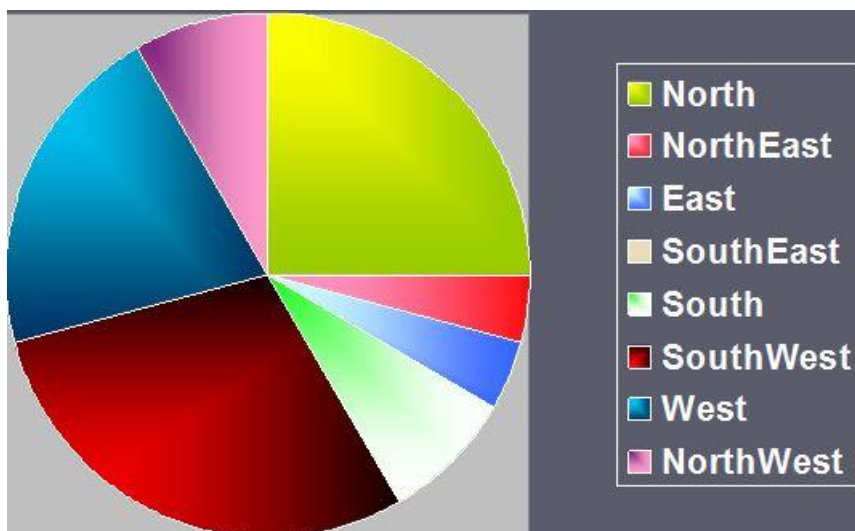
Allikas: Maa-ameti geoportaal

Lisa 1.12. NL topokaart 1958. Rahula talli ümbritsev maastik on kujunenud suuremalt osalt looduslikuks rohumaaks.

Allikas: Maa-ameti geoportaal

Lisa 2. Skeemid

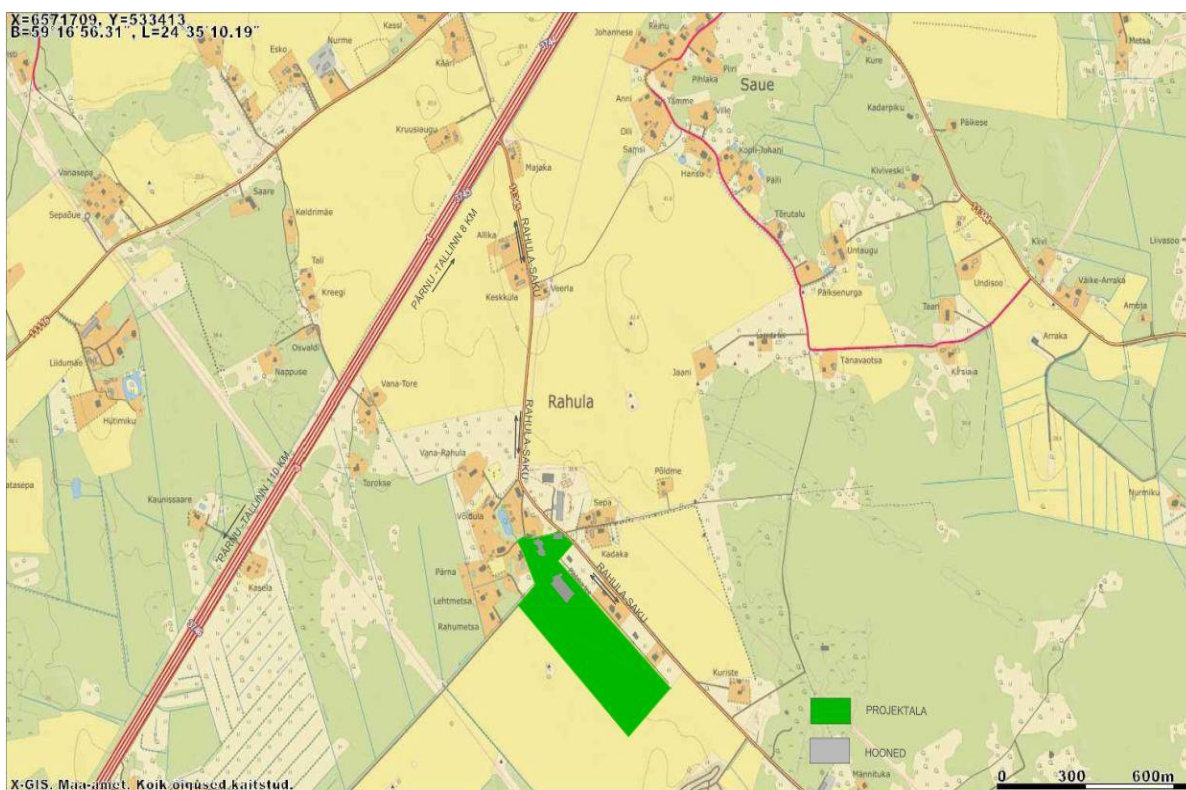
Lisa 2.1. Valdavalt puhuvad alal edela ja põhjatuuled

Allikas: Uurimistöö

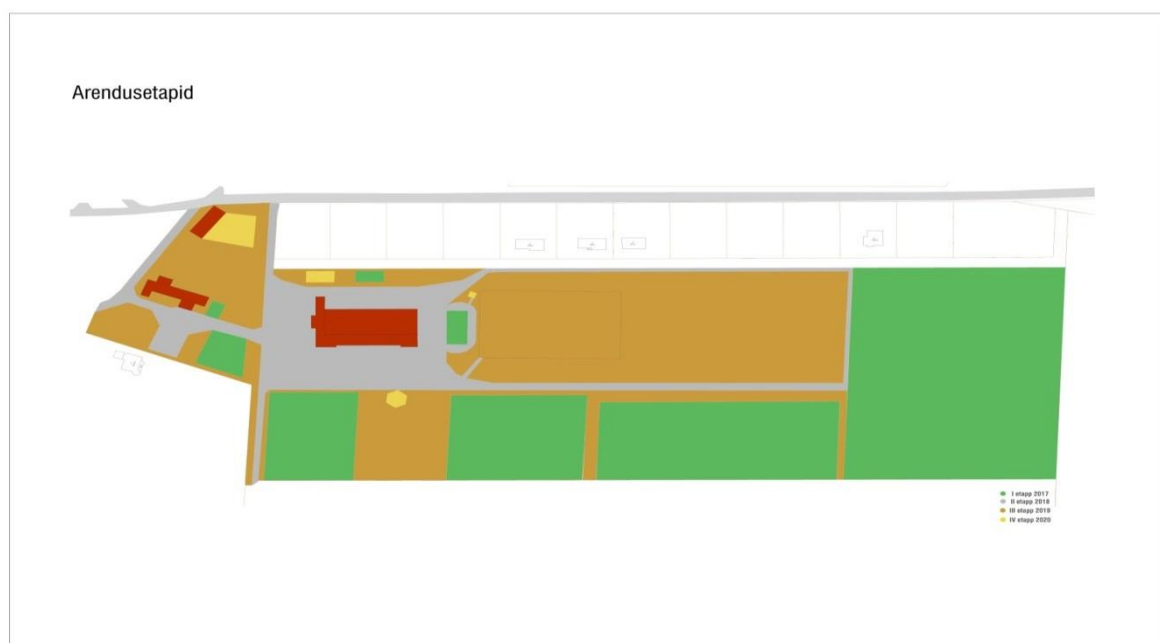
Lisa 2.2. Rahula mõisasüdame asendiskeem

Allikas: internet

Lisa 2.3. Asukoht maastikul

Allikas: internet

Lisa 2.4. Arendusetapid

Allikas: Autori jooni

Lisa 2.5. Olemasolevad teed

Allikas: Autori joonis

Lisa 2.6. Projekteeritavad teed.

Allikas: Autori joonis

Lisa 3. Illustratsioonid

Lisa 3.1. Looduslikud takistused Derby ja krossiväljakul.

Allikas: Internet

Lisa 3.2. Koplitesse projekteeritud puud ja varjualused.

Allikas: Internet

Lisa 3.3. Värv annab alale taimestus.

Allikas: Internet

Lisa 3.4. Teed

Allikas: Internet

Lisa 3.5. Prožektor LED 10W PIR IP44.

Allikas: Internet

Lisa 3.6. Laste mänguväljak, kiiged, ronila.

Allikas: Lemoh OÜ koduleht

Lisa 3.7. Prügikonteinerid.

Allikas: Internet

Lisa 3.8. Ohutuse tagamiseks peab väljak olema piiratud aiaga.

Allikas: Internet

Lisa 3.9. Aed koplite ümber peab olema piisavalt kõrge ja tugev.

Allikas: Internet

Lisa 3.10. Teisaldatavad tribüünid.

Allikas: internet

Lisa 3.11. Teisaldatavad telgid.

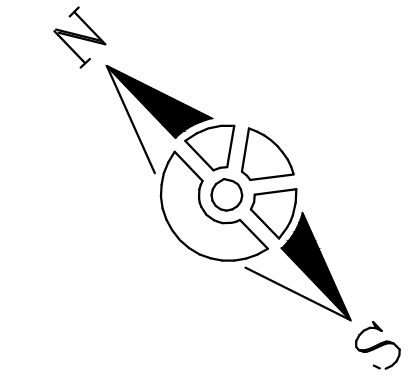
Allikas: internet

Lisa 3.12. Võistlussituatsioon

Allikas: internet

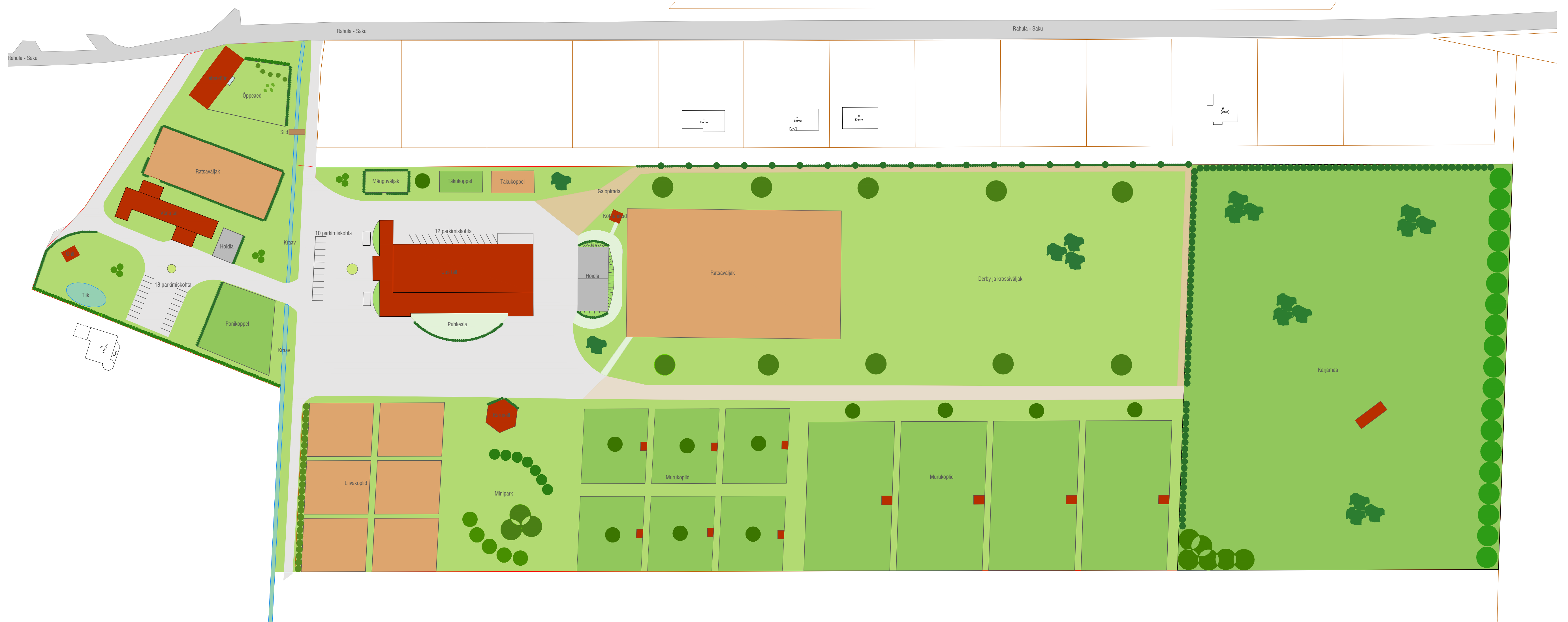
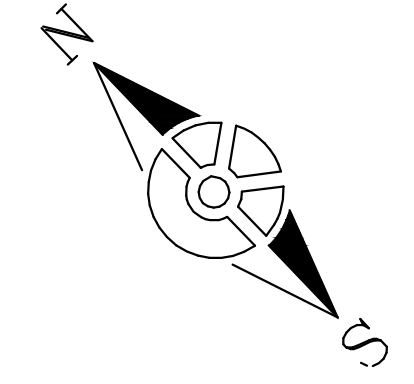
Olemasolev situatsioon

- Tingmärgid**
- hoone
 - rohukoppel
 - mullakoppel
 - ratsaväljak
 - sõnnik
 - muru
 - olemasolev kruusatee
 - asfalte
 - sild
 - veekogu
 - olemasolev okaspuu
 - olemasolev lehtpuu
 - olemasolevad põõsad

TTÜ TALLINNA KOLLEDŽ		Bakalaureusetöö	Leht / Lehti: 1/1
Koostaja: Kailyn Koidumaa	01.05.2016	4.1.Olemasolev situatsioon	Möötkava: 1:1000
Juhendaja: Siiri Nõva	01.05.2016		
Maastikuarhitektuur		Rahula talli maastikukujunduse projekt Harjumaa, Saku vald, Rahula küla, Karjamõisa / Pihlaka 2	

Kujundusplaan

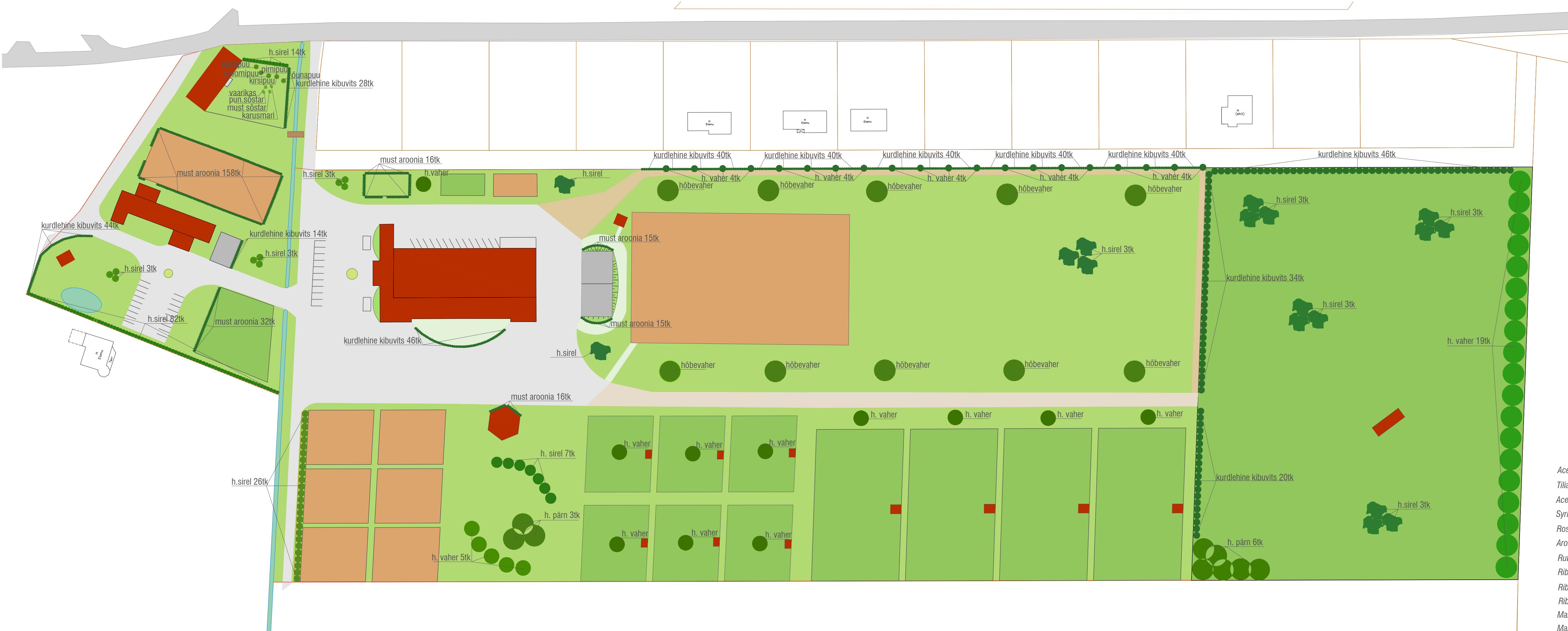
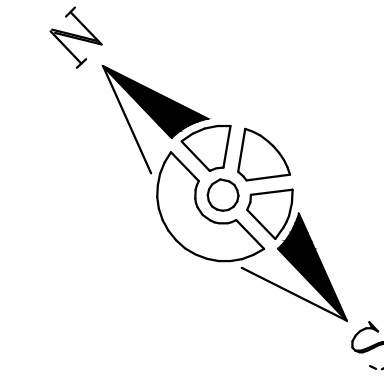

Tingmärgid

hoone	kasvuhoone	betoonkivi	planeeritav hekitaim
rohukoppel	asfalte	sild	planeeritav lehtpuu
liivakoppel	muru	veekogu	planeeritav põõsasgrupp
ratsaväljak	invaparkla	varjualune	planeeritav põõsasgrupp
sõnnikuhoidla	sõelmetee	jalutusmasin	
muru	galopirada	lilled	

TTÜ TALLINNA KOLLEDŽ		Bakalaureusetöö	Leht / Lehti: 1/1
Koostaja: Kailyn Koidumaa	01.05.2016	4.2. Kujundusplaan	Möötkava: 1:1000
Juhendaja: Siiri Nõva	01.05.2016		
Maastikuarhitektuur		Rahula talli maastikukujunduse projekt Harjumaa, Saku vald, Rahula küla, Karjamõisa / Pihlaka tee 2	

Haljastusplaan

Tingmärgid

- planeeritav hekitaim
- planeeritav lehtpuu
- planeeritav põõsasgrupp
- planeeritav põõsasgrupp
- muru
- hoone
- rohukoppel
- liivakoppel
- ratsaväljak
- sönnikuhoidla
- kasvuhoone
- asfalte
- murukivi
- invaparkla
- söelmetee
- galopirada
- betoonkivi
- sild
- veekogu
- varjualune
- jalutusmasin
- lilled

Taimmaterjali loetelu

<i>Acer platanoides</i>	h. vaher	55 tk
<i>Tilia cordata</i>	h. pärn	9 tk
<i>Acer saccharinum</i>	höbevaher	10 tk
<i>Syringa vulgaris</i>	h. sirel	155 tk
<i>Rosa rugosa</i>	kurdehine kibuvits	432 tk
<i>Aronia melanocarpa</i>	must aroonia	252 tk
<i>Rubus idaeus</i>	h. vaarikas	1 tk
<i>Ribes nigrum</i>	must sõstar	1 tk
<i>Ribes rubrum</i>	punane sõstar	1 tk
<i>Ribes uva-crispa</i>	aed-karusmari	1 tk
<i>Malus "Liivi Kuldrenett"</i>	õunapuu "Liivi Kuldrenett"	1 tk
<i>Malus "Valge Klaar"</i>	õunapuu "Valge Klaar"	1 tk
<i>Prunus avium "Arthur"</i>	magus kirsipuu "Arthur"	1 tk
<i>Prunus domestica "Jubileum"</i>	h. ploompüü "Jubileum"	1 tk
<i>Pyrus communis "Pepi"</i>	h. pirnipuu "Pepi"	1 tk
<i>Typha latifolia</i>	laialehine hundinui	10 tk
<i>Iris laevigata "Snowdrift"</i>	sile iiris "Snowdrift"	5 tk
<i>Acorus calamus</i>	h. kalmus	4 tk
<i>Lysichiton americanus</i>	Ameerika kevadvõhk	5 tk
<i>Nymphaea "Alba"</i>	vesiroos "Alba"	5 tk

TTÜ TALLINNA KOLLEDŽ		Bakalaureusetöö	Leht / Lehti: 1/1
Koostaja: Kailyn Koidumaa	01.05.2016	4.3. Haljastusplaan	Möötkava: 1:1000
Juhendaja: Siiri Nõva	01.05.2016	Rahula talli maastikukujunduse projekt Harjumaa, Saku vald, Rahula küla, Karjamõisa / Pihlaka tee 2	
Maastikuarhitektuur			

Lõiked

TTÜ TALLINNA KOLLEDŽ		Bakalaureusetöö	Leht / Lehti: 1/1
Koostaja: Kailyn Koidumaa	01.05.2016	4.4. Lõiked	Mõõtkava: 1:200
Juhendaja: Siiri Nõva	01.05.2016		
Maastikuarhitektuur		Rahula talli maastikujunduse projekt Harjumaa, Saku vald, Rahula küla, Karjamõisa / Pihlaka tee 2	

SUMMARY

Landscape project of Rahula stables

Rahula manor was established and has been independent since the 17th century. The manor also had its own barn but we can say that Rahula stables were started only in 2003 when its current owners bought the barn. Due to the owners' interest in horses, they decided to start providing horse-keeping service.

Rahula stables are quite large today. There live about 50 horses now but unfortunately the landscape of the area has remained quite neglected. Rahula stables own a high potential to be one of the largest riding centres of Estonia with great competition facilities.

The purpose of Rahula stables landscape project is to design correct, proper, comfortable and secure centre for the horses and people to offer pleasant opportunities for spending time in nature.

The structure of this project is based mainly on the author's personal experience. The author has researched and analysed the wind directions, landscape changes, and the time utilisation to find out the busiest periods for the stables. The main goal of this landscape project is to create more greenery and better microclimate in the whole area of Rahula stables and improve the horses living conditions and by achieving this goal unite the whole area (Old and New stables) to one single unit.

This landscape project plans to establish and renew horses' running paddocks and to add shelters to those. Also to build a new sand-footing training and competing arena with watering system, galloping track, cross-country arena and bigger pasture for horses who can live outside 24 hours a day.

There is a barn and routes that will be renovated and manure storages will be built. There will also be proper parking spaces for cars, trucks and trailers and walking machine for horses.

For the childcare that operates at Rahula stables, a playground and learning square have been designed. For adults there will be a resting area with grill house.

The vegetation for the area considers the fact that all chosen plant species are undemanding but will decorate the area also during the cold season.

The final result for the area is a half-open space where the most important factor is horses' welfare, but it will also be a great place for children and adults to spend their time in the middle of pure nature and fresh air.

Autorideklaratsioon

Deklareerin, et käesolev bakalaureusetöö, mis on minu iseseisva töö tulemus, on esitatud Tallinna Tehnikaülikooli diplomi taotlemiseks ning selle alusel ei ole varem taotletud akadeemilist kraadi ega diplomit.

Kõik töö koostamisel kasutatud teiste autorite tööd, põhimõttelised seisukohad, kirjanduslikest allikatest ja mujalt pärinevad andmed on viidatud.

Autor:
(Kailyn Koidumaa, 30. mai 2016)

Üliõpilaskood: 124587BAAB

Töö vastab kehtivatele nõuetele.

Juhendaja:
(Siiri Nõva, 30. mai 2016)

Kaitsmisele lubatud: „.....“ 2016

TTÜ TK kaitsmiskomisjoni esimees:

.....
(nimi, allkiri)